

Wersja zanonimizowana

Tłumaczenie

C-24/21-1

Sprawa C-24/21

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

14 stycznia 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Tribunale ordinario di Pordenone (Włochy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

4 stycznia 2021 r.

Strona skarżąca:

PH

Strona pozwana:

Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche –
Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli
Venezia Giulia

[OMISSIS]

TRIBUNALE DI PORDENONE (sąd w Pordenone)

Sezione civile [izba cywilna]

Sąd [OMISSIS] wydał następujące

POSTANOWIENIE

w sprawie cywilnej [OMISSIS]

między

PH [OMISSIS]

stroną powodową -

a

REGIONE AUTONOMA FRIULIE VENEZIA GIULIA [OMISSIS];

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia [OMISSIS];

Stroną pozwaną -

Przedmiot: Sprzeciw od nakazu zapłaty [OMISSIS].

UZASADNIENIE POSTANOWIENIA

W sprzeciwie doręczonym Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia (autonomicznemu regionowi Friuli-Wenecja Julijska) oraz, w następstwie postanowienia z dnia 8 maja 2020 r., Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia (centralnej dyrekcji zasobów rolno-spożywczych, leśnych i rybnych – służbie leśnej i korpusowi leśnemu Regionu Autonomicznego Friuli-Wenecja Julijska), PH, działając w imieniu własnym oraz jako właściciel i przedstawiciel prawny spółki jednoosobowej In Trois, zaskarżył nakaz zapłaty nr 070440/2019 (wydany w następstwie postanowienia z dnia 11 sierpnia 2015 r.), zobowiązujący go do zapłaty kwoty 5000 EUR za naruszenie art. 2.1 Legge Regionale Friuli Venezia Giulia (FVG) n. 5/2011 (ustawy regionalnej FVG nr 5/2011).

Region Friuli-Wenecja Julijska, a później centralna dyrekcja, stały się przed sądem [OMISSIS], kwestionując zasadność skargi co do istoty.

[OMISSIS] sąd odsyłający [Or.2] uznał za konieczne, przed zbadaniem sporu co do istoty, zwrócić się Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

[OMISSIS] [zarzuty wstępne mające znaczenie jedynie w kontekście postępowania krajowego]

W odniesieniu do wniosku o zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w trybie prejudycjalnym należy poczynić uwagi, jak poniżej.

Odesłanie prejudycjalne na podstawie art. 267 TFUE pozwala sądowi krajowemu zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwanego dalej „TSUE”) o wykładnię lub ważność prawa europejskiego i jest podstawowym

mechanizmem służącym zapewnieniu jednolitej wykładni i stosowania prawa Unii Europejskiej w każdym państwie członkowskim.

Decyzja o skierowaniu pytania prejudycjalnego do Trybunału należy do sądu krajowego (zob. wyroki z dnia 16 grudnia 2008 r., *Cartesio*, C-210/06, i z dnia 21 lipca 2011 r., *Kelly*, C-104/10). Strony mogą jedynie zwrócić się do sądu krajowego z wnioskiem o wystąpienie do TSUE (zob. wyrok z dnia 3 lipca 2014 r., *Talasca*, C-19/14).

Sąd krajowy, o ile nie jest sądem ostatniej instancji, może swobodnie zwrócić się do Trybunału na każdym etapie postępowania z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym wszelkich kwestii, które uzna za niezbędne do wydania wyroku (zob. wyrok z dnia 11 września 2014 r., *A / B i in.*, C-112/13).

Podobnie [stanowi] pkt 12 „Zaleceń dla sądów krajowych dotyczących składania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym” (2019/C 380/01) [OMISSIS] [Or.3] [OMISSIS] [tekst cytowanego punktu].

W niniejszej sprawie PH został ukarany przez organ administracyjny na podstawie art. 2.1 (zatyłowanego „Szczególne środki mające na celu zapobieżenie niezamierzonemu występowaniu GMO w konwencjonalnych i ekologicznych uprawach kukurydzy”) ustawy regionalnej nr 5/2011 [wprowadzonego przez art. 2 ust. 26 lit. a) L.R. 1 5/2014], który stanowi, że: „W celu zapobieżenia niezamierzonemu występowaniu GMO w konwencjonalnych i ekologicznych uprawach kukurydzy na terytorium Friuli-Wenecji Julijskiej, charakteryzującym się modelami produkcji i strukturami gospodarstw rolnych wpływającymi na stopień mieszania się upraw transgenicznych i nietransgenicznych, uprawa kukurydzy zmodyfikowanej genetycznie jest wykluczona na podstawie pkt 2.4 zalecenia Komisji 2010/C 200/01 z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie wytycznych w zakresie opracowywania krajowych środków dotyczących współistnienia upraw i mających na celu zapobieżenie niezamierzonemu występowaniu GMO w uprawach konwencjonalnych i ekologicznych. Uprawa kukurydzy genetycznie zmodyfikowanej podlega administracyjnej karze pieniężnej w wysokości od 5000 do 50 000 EUR, nakładanej przez urząd właściwy w sprawach regionalnej gospodarki leśnej”.

Punkt 2.4 zalecenia Komisji 2010/C 200/01 z dnia 13 lipca 2010 r. zatyłowany „Środki na rzecz wykluczenia upraw GMO z dużych obszarów (»obszary wolne od GMO«)” brzmi: „Różnice regionalne, takie jak warunki klimatyczne (które mają wpływ na aktywność owadów zapylających oraz przenoszenie się pyłków), topografia, struktura upraw i systemy płodozmianu czy struktura gospodarstw rolnych (w tym również okolicznych obiektów, takich jak żywopłoty, lasy, tereny niewykorzystywane pod uprawę oraz przestrzenny układ pól) mogą mieć wpływ na stopień mieszania upraw GM z uprawami konwencjonalnymi i ekologicznymi, a także na środki niezbędne do zapobieżenia niezamierzonemu występowaniu GMO w innych uprawach. W pewnych warunkach gospodarczych i naturalnych państwa członkowskie powinny rozważyć możliwość wykluczenia upraw GMO

z dużych obszarów swojego terytorium, by zapobiec niezamierzonemu występowaniu GMO w uprawach konwencjonalnych i ekologicznych. Możliwość ta powinna być uzależniona od wykazania przez państwa członkowskie, że w przypadku tych obszarów żadne inne środki nie wystarczą, by osiągnąć satysfakcjonujące poziomy czystości. Co więcej środki ograniczające powinny być proporcjonalne do zamierzonego celu (tj. ochrony konkretnych potrzeb rolników nastawionych na uprawę konwencjonalną lub ekologiczną)”.

Artykuł 26a dyrektywy 2001/18 ma następujące brzmienie: „1. Państwa członkowskie mogą podjąć właściwe środki mające na celu zapobieżenie niezamierzonemu występowaniu GMO w pozostałych produktach. 2. Komisja gromadzi i koordynuje informacje oparte na badaniach przeprowadzonych we Wspólnocie oraz na szczeblu krajowym, dotyczące osiągnięć w odniesieniu do współwystępowania w państwach członkowskich oraz, w oparciu o te informacje i uwagi, opracowuje wytyczne w sprawie współwystępowania upraw genetycznie zmodyfikowanych, [Or.4] tradycyjnych i organicznych”.

Artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Rady 2002/53/WE w sprawie Wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych, zmienionej rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady stanowi: „Państwa członkowskie zapewnią by, począwszy od publikacji, o której mowa w art. 17, materiał siewny odmian zatwierdzonych zgodnie z niniejszą dyrektywą lub zgodnie z zasadami odpowiadającymi zasadom niniejszej dyrektywy nie był przedmiotem żadnych ograniczeń rynkowych w odniesieniu do odmiany.” Artykuł 17 tej dyrektywy stanowi: „Komisja na podstawie informacji dostarczonych przez państwa członkowskie i po ich otrzymaniu opublikuje w serii C Dziennika Urzędowego Wspólnot Europejskich pod tytułem »Wspólny katalog odmian gatunków roślin rolniczych« wykaz wszystkich odmian, których materiał siewny i materiał rozmnożeniowy, na podstawie art. 16, nie podlegają żadnym ograniczeniom handlowym ze względu na odmianę [...]”.

Region Friuli-Wenecja Julijska potwierdza, że przyjął ustawę regionalną nr 5/2011 w celu zapewnienia stosowania zasady wyrażonej w art. 26a dyrektywy UE 2001/18 oraz w zaleceniu z dnia 13 lipca 2010 r. i podkreśla, że art. 2.1, który ustanawia środki w zakresie współistnienia upraw kukurydzy, został wprowadzony na mocy art. 2 ust. 26 lit. a) ustawy regionalnej 15/2014, w następstwie wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 września 2012 r., a także postanowienia Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2013 r. i procedury EU Pilot wszczętej przeciwko państwu włoskiemu, po pozytywnej ocenie UE.

W tym miejscu należy zauważyć, że strony postępowania nie kwestionują tego, że [kukurydza] MON 810 może być swobodnie wprowadzana do obrotu na terytorium UE, ale okoliczność, że – zgodnie z ustawą regionalną nr 5/2011 - nie może być uprawiana na całym terytorium regionu Friuli-Wenecja Julijska.

Trybunał Sprawiedliwości postanowieniem z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie C-542/12, dotyczącej innego zagadnienia prawnego, orzekł, że „(...) na postawione pytania trzeba odpowiedzieć tak, że prawo Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że uprawa GMO takich jak odmiany kukurydzy MON 810 nie może podlegać krajowej procedurze zezwoleń, jeżeli stosowanie i sprzedaż tych odmian są dozwolone na podstawie art. 20 rozporządzenia nr 1829/2003 i jeżeli odmiany te zostały wpisane do wspólnego katalogu przewidzianego w dyrektywie 2002/53. Artykuł 26a dyrektywy 2001/18 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie sprzeciwiało się uprawie na swoim terytorium takich GMO na tej podstawie, że uzyskanie krajowego zezwolenia stanowiłoby środek koegzystencji mający na celu uniknięcie przypadkowego wystąpienia GMO w innych [Or.5] uprawach”. (punkt 33)

Gwoli ścisłości należy przyznać, że decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2016/321 z dnia 3 marca 2016 r. zakazano uprawy zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy MON 810 na całym terytorium Włoch (art. 1: „Na terytoriach wymienionych w załączniku do niniejszej decyzji zakazuje się uprawy zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy (*Zea mays* L.) MON 810”). Włochy są wymienione w tym wykazie w załączniku 1, pkt 8). Decyzja ta jest jednak późniejsza w stosunku do daty zarzucanego PH naruszenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania, ponieważ sprawozdanie z dochodzenia pochodzi z dnia 11 sierpnia 2015 r.

W związku z powyższym, w świetle wysuniętych przez PH żądań [stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji] i podniesionych przez niego zarzutów [naruszenie różnych przepisów prawa Unii i prawa krajowego] powstaje pytanie, czy zakaz ustanowiony w art. 2. 1 ustawy regionalnej nr 5/2011, który wprowadza środki w zakresie współistnienia upraw, równoznaczne z zakazem uprawy odmiany kukurydzy MON 810 na terytorium regionu autonomicznego Friuli-Wenecja Julijska, jest zgodny z ogólną systematyką dyrektywy 2001/18, w szczególności w świetle rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 i uściśleń ujętych w zaleceniu (2010/C 200/01) czy też jest sprzeczny z tą systematyką.

Powstaje również pytanie, czy zakaz uprawy genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810, której obrót w UE wydaje się być nadal dozwolony, może stanowić środek o skutku równoważnym, rozumiany jako „wszystkie przepisy handlowe przyjęte przez państwa członkowskie, które mogą bezpośrednio lub pośrednio, rzeczywiście lub potencjalnie utrudniać handel wewnątrzspółnotowy” (wyrok z dnia 11 lipca 1974 r. w sprawie Dassonville, 8/74), i jest wobec tego sprzeczny z art. 34, 35 i 36 TFUE.

Uznaje się zatem za konieczne wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, z przyczyn szczegółowo przedstawionych powyżej, z pytaniami prejudycjalnymi zawartymi w sentencji.

Do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej postępowanie zostaje zawieszane.

P.Q.M.

zważywszy na art. 267 TFUE,

kieruje do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej następujące pytania prejudycjalne:

- 1) czy zakaz zawarty w art. 2.1 ustawy regionalnej nr 5/2011, który wprowadza środki dotyczące współlistnienia upraw prowadzące do zakazu uprawiania odmiany kukurydzy MON 810 na terytorium regionu Friuli-Wenecja Julijska, jest zgodny z ogólną systematyką dyrektywy 2001/18, w szczególności w świetle rozporządzenia nr 1829/2003 i uściśleń ujętych w zaleceniu [2010]/C200/01 czy też jest sprzeczny z tą systematyką?
- 2) czy zakaz ten może również stanowić środek o skutku równoważnym, a zatem jest sprzeczny z art. 34, 35 i 36 TFUE?

[OMISSIS] [Or.6] [OMISSIS]

Pordenone, 4/1/2021

[OMISSIS]